

Arbetsmarknadsdepartementet

Adressater: se bilaga 1

Ändring av uppdraget att sammanställa och sprida information om ekonomiska aspekter av våld i nära relationer

Regeringens beslut

Regeringen ändrar uppdraget till Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Jämställdhetsmyndigheten, Konsumentverket, Migrationsverket, Pensionsmyndigheten och Statens servicecenter att sammanställa och sprida information om ekonomiska aspekter av våld i nära relationer (A2024/00777) på följande sätt. Uppdragstiden förlängs och uppdraget ska i stället slutredovisas den 15 december 2027. Följande delar läggs till uppdraget.

Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Konsumentverket, Migrationsverket och Pensionsmyndigheten ska

- säkerställa att anställda vid myndigheten har adekvat kunskap om att förebygga, upptäcka och motverka ekonomiskt våld, inklusive hur ekonomiskt våld kan vara en del av mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål, och
- kartlägga hur våldsutövare kan utnyttja myndighetens rutiner och system för att utöva ekonomiskt våld och motverka att dessa utnyttjas av våldsutövare.

Statens servicecenter ska

- fortsatt delta i arbetet genom att sprida information och analysera hur informationsspridningen till målgrupperna kan utvecklas, även

beaktat de ändringar som görs i uppdraget enligt första strecksatsen ovan, vilket ska omfatta anställda vid hela myndigheten, samt

- bidra till övriga myndigheters kartläggning av rutiner och system enligt andra strecksatsen ovan.

Jämställdhetsmyndigheten ska

- bidra till att öka kunskapen om ekonomiskt våld vid Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Konsumentverket, Migrationsverket, Pensionsmyndigheten och Statens servicecenter, inklusive hur ekonomiskt våld är en del av mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål,
- ge stöd till och bistå Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Konsumentverket, Migrationsverket och Pensionsmyndigheten i deras arbete med att kartlägga hur våldsutövare kan utnyttja myndigheternas rutiner och system för att utöva våld och motverka att dessa utnyttjas av våldsutövare, och
- kartlägga om fler myndigheter och aktörer bör bidra i arbetet och vid behov föreslå ytterligare åtgärder för att förebygga, upptäcka och motverka ekonomiskt våld.

Jämställdhetsmyndigheten ska utföra den tillkommande delen av uppdraget i samverkan med Kronofogdemyndigheten och Skatteverket, som ska bidra med erfarenheter om ekonomiskt våld utifrån tidigare och pågående arbete på området. Jämställdhetsmyndigheten ska även vid behov inhämta synpunkter och erfarenheter från Arbetsmiljöverket, Finansinspektionen, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, Socialstyrelsen, Statens skolverk och andra relevanta aktörer.

Jämställdhetsmyndigheten ska, i samråd med övriga myndigheter, lämna en muntlig delredovisning senast den 28 maj 2026. Delredovisningen ska omfatta de delar av uppdraget som rör hur myndigheters rutiner kan användas för att utöva våld, vilka aktörer som bör bidra i arbetet samt eventuella förslag på åtgärder.

Utöver de medel som för 2025 redan har avsatts för uppdraget får Migrationsverket under 2025 använda högst 200 000 kronor, Pensionsmyndigheten 250 000 kronor och Statens servicecenter 50 000 kronor. Medlen ska redovisas mot det under utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet för budgetåret 2025 uppförda anslaget 3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder. Medlen betalas ut efter rekvisition till Kammarkollegiet senast den 1 december 2025. Medel som inte har använts för avsett ändamål ska återbetalas senast den 31 mars 2026 till Kammarkollegiet. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning av använda medel lämnas till Kammarkollegiet. Redovisning, rekvisition och återbetalning ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

Regeringen beräknar att avsätta medel för uppdraget även 2026 och 2027 under förutsättning att riksdagen anvisar medel för det aktuella anslaget.

Skälen för regeringens beslut

Regeringen gav den 30 maj 2024 Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Konsumentverket, Migrationsverket, Pensionsmyndigheten och Statens servicecenter i uppdrag att inom sina verksamhetsområden sammanställa och sprida information om ekonomiskt våld till sina respektive målgrupper samt säkerställa att det finns välfungerande och kunskapsbaserade arbetssätt för hur myndigheterna kan hjälpa den som utsatts för sådant våld. Jämställdhetsmyndigheten gavs i uppdrag att samordna uppdraget och ge stöd till myndigheterna i att sammanställa och målgruppsanpassa informationen samt att implementera rutiner och arbetssätt. Bakgrunden var bl.a. att regeringen bedömde att fler myndigheter med klientnära verksamheter bör utveckla målgruppsanpassad information om ekonomiskt våld samt att kunskapen om ekonomiskt våld behöver spridas i syfte att våldsutsatta ska få rätt information, vägledning, stöd och skydd.

Mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål kan ta sig olika uttryck, såsom psykiskt, fysiskt, sexuellt, materiellt, digitalt och ekonomiskt våld. För att kunna förebygga, upptäcka och motverka ekonomiskt våld är det därför nödvändigt att ha kunskap om våldets olika uttrycksformer och mekanismer.

Riksrevisionen har i en granskning lyft att det finns väsentliga brister i statens arbete med att motverka ekonomiskt våld i nära relationer

(RiR 2025:6). Riksrevisionen menar att regeringen och statliga myndigheter inte har vidtagit tillräckliga åtgärder för att motverka ekonomiskt våld och att det sammantagna skyddet mot att utsättas för ekonomiskt våld, och stödet efter utsatthet, i dag är undermåligt. Riksrevisionens granskning visar bl.a. att flera myndigheter har identifierat att myndigheternas system och regelverk kan utnyttjas av våldsutövare i deras ekonomiska våld mot närstående. Det saknas dock kunskap om hur omfattande problemen är. Riksrevisionen menar att det allmänna kunskapsläget om våldets omfattning och karaktär är fragmentariskt och rekommenderar myndigheterna att säkerställa att anställda har den kunskap om och förståelse för ekonomiskt våld som de behöver i sitt arbete. Myndigheterna rekommenderas också att säkerställa att det finns ändamålsenliga rutiner för att förebygga och motverka ekonomiskt våld. Det kan exempelvis handla om att identifiera utsatthet för ekonomiskt våld i klientkontakter eller motverka att myndighetens rutiner utnyttjas av våldsutövare.

Regeringen bedömer att det finns behov av att stärka skyddet mot ekonomiskt våld och att myndigheter som möter våldsutsatta har rätt kunskap för att förebygga, upptäcka och motverka ekonomiskt våld i nära relationer. Efter avslutande av detta uppdrag ska myndigheterna ha implementerat arbetet i sina ordinarie verksamheter.

På regeringens vägnar

Nina Larsson

Ulrika Helldén

Kopia till

A/A

A/ARM

FI/BA B3

FI/FMA

FI/OFA SFÖ

FI/OFA KO

FI/SKA S3

JU/NM

SB/SAM

S/HC

S/SL

S/SOF

S/SF EFP

S/SF IFM

U/S

Arbetsmiljöverket

Finansinspektionen

Kammarkollegiet

Kronofogdemyndigheten

länsstyrelserna

Myndigheten för delaktighet

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor

Nationellt centrum för kvinnofrid, Uppsala universitet

Riksrevisionen

Skatteverket

Socialstyrelsen

Statens skolverk

Bilaga 1
Fortsättning adressater

Arbetsförmedlingen
103 99 Stockholm

Försäkringskassan
103 51 Stockholm

Jämställdhetsmyndigheten
Vikingsgatan 3
411 04 Göteborg

Konsumentverket
Box 48
651 02 Karlstad

Migrationsverket
601 70 Norrköping

Pensionsmyndigheten
839 77 Östersund

Statens servicecenter
FE 15 2
801 71 Gävle